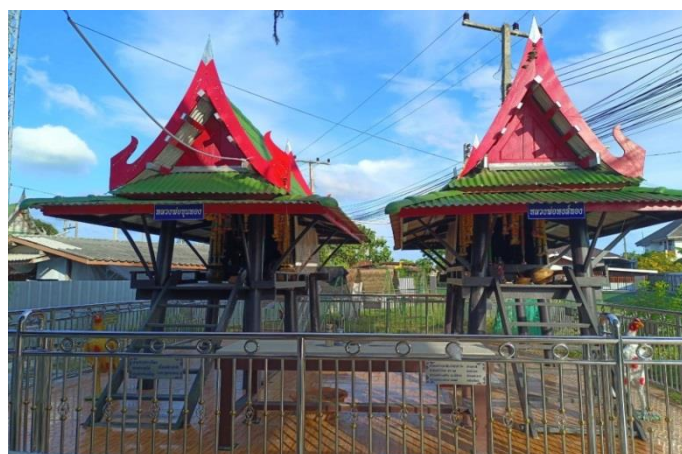

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น เกี่ยวกับความเชื่อและศาสนา

ศาลประจำหมู่บ้าน
ตำบลนาพันสาม อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

ศาลประจำหมู่บ้าน

ความเป็นมา

ความเชื่อ เป็นธรรมชาติที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ซึ่งสัมพันธ์กับวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น เทพ สรวงกิตพันธ์ (๒๕๔๙ : ๔) ได้ กล่าวว่า “ความเชื่อ หมายถึง ความคิด ความเข้าใจ และการยอมรับนับถือ เชื่อมั่นในสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่ต้องมีเหตุผลใดมา สนับสนุนหรือพิสูจน์ บางอย่างอาจมีหลักฐานที่จะพิสูจน์ได้หรืออาจจะไม่มีหลักฐานที่จะนำมา พิสูจน์” โดยเชื่อว่ามีสิ่งเหนือธรรมชาติมีอำนาจดลบันดาลต่อการดำเนินชีวิต และเป็นการดลบันดาลที่เกิดขึ้นจากอำนาจของเทวดา พระเจ้า หรือภูตผีปิศาจ ส่วนใหญ่พบเห็นได้จากพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมือง รวมไปถึงศาลปู่ตา ศาลหลักเมือง ศาลเจ้าพ่อ ศาลเจ้าแม่ ความเชื่อประเภทนี้ ยังคงมีปรากฏให้เห็นในสังคมไทยในยุคปัจจุบัน ดังนั้นความเชื่อเป็นส่วนหนึ่งของความเป็นมนุษย์ทุกเพศทุกวัยทุกแห่งต่างก็สัมพันธ์ กับความเชื่อทั้งนั้น การทำอะไรร่วมมีความเชื่อปะปนอยู่เสมอ และเกิดกลายเป็นพิธีกรรมที่คนในสังคมเชื่อว่าถ้าได้กระทำแล้วจะ ทำให้เกิดผลดี ความเชื่อในรูปแบบใดก็ตามย่อมมี อิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนเป็นจำนวนมาก จึงเกิดเป็นพิธีกรรม ศรีศักร วัลลิโกดม (๒๕๕๙ : ๗) ได้กล่าวว่า “พิธีกรรม หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นรูปธรรมของศาสนาและระบบความเชื่อ สะท้อนถึงความหวัง ความปรารถนา ความหวาดกลัว และความรู้สึกที่เกี่ยวกับความคิดและอารมณ์ของมนุษย์ พิธีกรรมเป็นการแสดงออกถึงความเชื่อ ซึ่งเป็นลักษณะอย่างหนึ่งทางสังคมวัฒนธรรมของมนุษย์ พิธีกรรมจึงเป็นการกระทำของกลุ่มคนที่มาพบปะสังสรรค์และสร้างแบบ แผนพิธีขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกัน” ศาลเจ้าเป็นศาสนสถานที่สำคัญที่เป็นเอกลักษณ์คู่กับชาวตำบลนาพันสาม โดยนำเอา ความคิด ความเชื่อ ความศรัทธาในเรื่องเกี่ยวกับเทพประจำศาลเจ้า เป็นสาเหตุทำให้พบศาลเจ้าซึ่งเป็นศาสนสถานที่ชาวบ้านใช้ในการประกอบพิธีกรรม เป็นที่กราบไหว้ตามความเชื่อ ทำให้พบศาลเจ้าถูกสร้างขึ้นอยู่ทั่วไปในตำบลนาพันสาม อย่างแพร่หลาย ส่วนศาลนั้นเป็นศาสนสถานที่สำคัญ และยังคงมีความเชื่อต่อศาลเจ้าอยู่ เนื่องจากความเชื่อเหล่านี้ถูกสืบทอดกันมาตั้งแต่อดีตจนถึง ปัจจุบัน และคนไทยยังมีความเชื่อว่าศาสนสถานต่าง ๆ นั้นเป็นที่อยู่ที่ดีของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เมื่อกราบไหว้เคารพบูชาแล้วจะส่งผลดี ต่อตนเองและครอบครัว ซึ่งถือเป็นสิ่งที่พึงทางจิตใจของคนในตำบลนาพันสามทั้งอดีตและปัจจุบัน ความเชื่อเหล่านี้ถูกสืบทอดต่อกันมายาวนานหลายชั่วอายุคน และความเชื่อเหล่านี้เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านประเภทหนึ่ง ที่เป็นองค์ความรู้เรื่องการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข การกราบไหว้เคารพบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หรืออำนาจเหนือธรรมชาติ เพราะต่างก็เชื่อว่าสิ่งนั้น จะดลบันดาลให้เกิดผลดีกับตัวเอง และสามารถดลบันดาลให้ได้ตามความประสงค์ของผู้ที่กราบไหว้ การเก็บรวบรวมข้อมูลศาลเจ้าในตำบลนาพันสาม เพื่อรวบรวมข้อมูลไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ศึกษาและอนุรักษ์พิธีกรรม ความเชื่อของศาลเจ้า นี้ไว้ไม่ให้สูญหาย เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา เรียนรู้ เผยแพร่ ให้กับผู้ที่สนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับ ความเชื่อและพิธีกรรม โดยศึกษาเฉพาะในตำบลนาพันสาม

ศาลเจ้าหมูที่ ๒ บ้านนาขลุ่

ศาลเจ้าหมูที่ ๓ บ้านนาโหนด

ศาลเจ้าหมู่ที่ ๔ บ้านปากง่าม

ศาลเจ้าหมู่ที่ ๔ บ้านนาหัวเรือ

ศาลเจ้าหมู่ที่ ๕ บ้านดอนมะขามช้าง

ศาลเจ้าหมู่ที่ ๖ บ้านนาพันสาม

ศาลเจ้าหมู่ที่ ๘ บ้านดอนหัวกรด

ศาลเจ้าหมู่ที่ ๘ บ้านนาพรม

